

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1925.

Ljubljana, 10. novembra 1925.

Štev. 8.

79.

DEKRET O KANONIZACIJI BLAŽENEGA JANEZA KRSTNIKA MARIJE VIANNEY, ŽUPNIKA ARSKEGA.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Christi nomen abolere molientibus respondet egregie Catholica Ecclesia, cuius super sanctum candelabrum splendent lucernae ardentes, idest Dei ministri, qui animarum saluti, per integrum vitae cursum, divino solummodo amore et zelo incensi, summopere curam impendunt.

Ex hisce, per quadraginta annos et ultra, semetipsum exhibuit, virtutum omnium exemplum et verum operarium Christi imitorem, Parochus vici Ars, cui nomen Ioannes Baptista Maria Vianney.

In vico Dardilly, Lugdunensis dioeceseos, die octava mensis maii, anni millesimi septingentesimi octogesimi sexti, a Matthaeo Vianney et Maria Beluse natus est Ioannes Baptista Maria, quem mater in sinu gestans, iam omnipotenti Deo eiusque Virgini Matri saepe, uti pignus amoris, obtulerat. Ipsa immo secretum emiserat votum sese, auxiliante Deo, ad sacri altaris servitium filium absque haesitatione daturam. Eadem die, quo infans in lucem prodiit, sacro baptismatis lavacro est ablutus. Parentes, de quibus, uti olim de Zacharia et Elisabeth, dici poterat: »Erant iusti ambo ante Deum«, rei rusticae et armento addicti, omnem adhibuerunt curam, ut sex liberi a Deo, decem annorum spatio, sibi concessi, religionis studio educarentur, illis plurima caritatis exempla praebentes, praesertim in mendicis excipiendis, qui, per vicum transeuntes, cibum et hospitium ab eis exposulabant. Mater, quae Virginem Mariam vehementi prosequabatur amore, Deiparae praesidio atque tutelae filios suos commiserat, qui, maternae pietatis alimento nutriti, tamquam flores, matutino rore madefacti, in dies succrescebant. Verum praecipua matris sollicitudo fuit Ioannis Baptistae tenella aetas; nam optima mulier, alto animi sensu praedita, clare compererat, filiolum suum nedum ab aequalium ludis, quod ea aetate haud facile est, semper abstinere, sed piis vacare exercitiis, idest apud parvas aras, ab eo summa laetitia paratas, orationi incumbere et interdum alios colligere pueros, qui una simul preces ac precarium sertum recitent. Olim mater filiolo dono dederat parvum Virginis Mariae simulacrum, quod in aliorum infantium manibus, uti plerumque fit, simplex fuisset lusus; illi vero cultus et venerationis princeps argumentum exstitit; tantoque amore puer simulacrum illud est prosequutus, ut, sexaginta post annos, enarrare soleret, prima sua aetate sibi haud possibile fuisse absque Deiparae simulacro quieto somno indulgere.

Quattuor agens annos, quadam die ex improvise a parentum oculis se subduxit. Pia mater, timens ne quid aerumnosum puero accidisset, anxia

huc illud diu eum inquisivit; tandem in stabulo immotum, genibus flexis, devotissime deprecantem invenit: admirationem ac laetitiam insimul detinens, puerum exprobravit, quod tantae anxietatis sibi causa fuisset, Puer, maximo dolore affectus, matrem amplexus: »Parce mihi — inquit — mater dulcissima; procul ab animo meo erat talem tibi parare dolorem; numquam me huc rediturum promitto«.

Tot pietatis iam signis decoratum, in dies surescere puerum oppidani intuentes, eiusque religiosae sollicitudinis veridici testes, maximopere obstupescabant et quam saepissime parentibus gratulatoria verba exprimebant, pro certo habentes in posterum, filiolum illum pro animarum salute omnem curam in sacerdotali ministerio adhibiturum.

Verum haec divina anima gaudia cito turbari coeperunt; nam, increpante in Gallia civili furore, expulsis sacerdotibus atque, sub novae libertatis specioso nomine, quocumque christiani ritus signo vetito, puer suas cum maternis promiscuit lacrimas, ex eo quod non amplius sibimet concederetur in templum sese conferre, ut divinis adesset officiis.

Tempus accesserat, quo Ioanni Baptistae tributum labori solvendum erat. Itaque septennis, gregis custodiae, una cum fratre natu maiore, assidue incumbit, secum Virginis simulacrum quocumque gestans; immo carum sui amoris pignus super herbosum aggerem saepe deponens, socios venusto lepore invitat, ut venerationis obsequium, ingenti animi ardore, Deiparae Virgini praestent. Si, quod raro evenire solebat, quis ex sociis puerilis iurgii auctor exstabat, aut oves crudeli verberare percutiebat, illico, eum suaviter corripiens, adhortabatur, ne quid mali operi manuum Creatoris Dei inferret. Licentius autem loquentes exquisita lenitate arguens et famelicos suo cibo donans, brevi omnium animos amore devinxit. Arbitrandum merito est, hac aetate, sacrificii gaudia et virginitatis glorias Deum puero patefecisse; nam constat Ioanem Baptistam, omnibus mentis cogitationibus et cordis affectibus in Deo, tamquam in centro, collocatis, unum tantum in animo agitasse, videlicet Deo soli servire eique per totum vitae decursum sese dicare.

Neque vero Dei amore solummodo efferbuit; pauperes quoque ardenti caritate est prosequutus, et domus Vianney miseris evasit asylum, uti supra innuimus: haud raro accidebat, ut, hyemali tempore, viginti et amplius pauperes, a puero per vias coadunati, domi exciperentur, igne ciboque reficerentur. Inter hos condest olim praeclarissimus Dei Famulus Benedictus Iosephus Labre, cuius hospitalitatis memoria, uti decus familiae Vianney, in oppido Dardilly adhuc servatur. In huiusce nobilis benignitatis exercitio, Ioannes Baptista parentes imitans, nedum egenis subsidia pecuniae atque vestes suppeditabat; verum etiam, quod erat praecipuum, eos religionis veritates edocebat; adhortans, ut propriam scrtem aequo animo tolerarent fixumque semper in animo haberent, aeternae vitae gaudia pauperes spiritu procul dubio assecuturos.

Tale huiusce iusti infantiae initium, cui Deus splendidiora sanctimoniae signa comparabat, una cum omnibus illis charismatibus, quae, ad instar matutini roris, a Deo filiis suis conceduntur, ut serius diei calorem atque pondus iidem omnibus viribus sustinere valeant.

Pueruli praematura virtus eo magis admiratione digna erat, quo in peius mores in Gallia ruebant; unde rite meritoque de eo dici poterat, tamquam liliun inter spinas efflorescere.

Optima mater, hortante pientissimo sacerdote Grobaz, e Sodalitate Sancti Sulpitii, secum adduxit puerum in pagum Ecully, ubi morabatur consobrina Margarita Humbert, quae, caritate praestans, una cum religiosissimis feminis, plurima suppeditabat auxilia Dei ministris, diu vexatis et

in plurium familiarum receptaculo abditis, ut, illis difficillimis temporibus, sacri ministerii officiis operam dare possent. Consobrina puerum curae duarum Sororum ex Instituto Sancti Caroli commisit, quae illud ad sacrum Convivium recipiendum instituerent. Anno millesimo septingentesimo nonagesimo nono, aetatem annorum tredecim agens, primo accessit Ioannes Baptista ad Eucharisticam mensam, in domo illustrissimi Comitis Pingeon, eodem fere modo, quo sancti Christi martyres, persecutionis tempore, fortium cibo in sacris penetralibus vescebantur. Et tam insigni fidei sensu primum ad Agni convivium accessit, ut absque dubio retineri possit, pueri animum pro divino Sponso decorum sanctuarium, ea solempni die, fuisse constitutum. Nam, apud suos reversus, cito sibi socios plurimos adscivit, exstititque semper exemplum innocentiae, obedientiae, castitatis et insignis sanctimoniae.

Ad agrestia explenda opera, quae pro certo, aetatis causa, gravia sibi erant, assiduus puer vires coacervabat et, ad vesperum, labore defatigatus, domum repetens, catechismi, Evangelii et sacrarum precum lectioni, sub tremulo rusticae lucernae lumine, vacabat, numquam a pio exercitio desistens, nisi somno devictus. Subsecivis horis, minime ducebat otia: fingebat enim a limo terrae effigies sacerdotum, quos omnes vehementi amore venerabatur. Huiusce temporis memoria semper Ioannis Baptistae animo pergrata fuit, quam maximo cum humilitatis spiritu, hisce verbis patefacere suescebat: »Adolescens terram colui; saepe humum, adunco vomere percutiens, mihimet dicitare solebam: „Animus tuus colendus est, Ioannes; herbam maleficam ab eo evellere necesse est, eumque ad excipiendum fecundum Dei semen parare.“«

Tandem aliquando, aedibus sacris reseratis, novo rerum ordine constituto atque restituta Catholicae Ecclesiae pace, Ioannis animus exsiliit et praesensit adolescens se ad maiora a Deo vocari. Paulo post, cum ad pagum Ecully reversus esset, mutuus intercessit amor inter Ecclesiae parochum, pietate praestantissimum, R. Balley, et pium adolescentulum, qui religiosissimo viro declaravit se, inde a pueritia, desiderio flagrasse inter sacerdotes sese cooptandi, ut plurimas animas Christo lucrifacere valeret.

In candidum adolescentulum laudatus parochus Balley tenero amore captus, promisit se, qua par esset cura, omnia expleturum sacrificia, ut illi prodesset in studiorum palaestra. Et ita factum est; Ioannes alacri animo studiis operam dedit, nec labori pepercit unquam, ut in litteris egregie procederet; at, ingenio tardus et memoria infirmus, opem quidem magistro praebente, et maiore contentione in studium se incumbente, parum profecit et, animo deficiens, sensit parochi sacrificia suosque labores prorsus inania esse. Quare apud suos redire in animo revolvit; parochus, qui discipulum suum sacerdotio initiatum iri quodammodo praedixerat, verbis consilioque illum adhortatus est, ne ab incepto studiorum curriculo recederet.

Ad asperas in discendo edomandas difficultates adolescens ad Deum mentem intendit, ut divino lumine illustraretur; itaque a Sancto Francisco Regis auxilium expostulavit eiusque sepulcrum invisit, enixe rogans ut sibi facilitatem percipiendi elargiretur et tantum disceret, quantum pro fido Christi operario satis esset. Haud inanis exstitit deprecatio; cito enim minorem in studiis expertus est difficultatem, adeo ut magister ipse miratus valde fuerit de insperato adolescentis profectu. At novum ortum est negotium, quo studiorum cursum Ioannes intermittere coactus fuit, post quinque vel sex annorum spatium. Nam, initiato in universa Gallia delectu, cum Ioannis nomen in clericorum albo a militiae onere immunium relatam

non apparuisset, ad arma vocatus est; quo adveniente nuntio, quasi fulguris ictu percussa fuit familia Vianney. Pater, ingentem summam solvendo, sperabat a militiae vinculo expertem filium evasurum; verum spes in irritum cessit et Ioannes ad castra proficisci coactus est.

Magis parentum quam suimet dolore oppressus, in morbum incidit iuvenis, cumque, constituta die, apud tironum militum ducem non exstisset, a militibus illico, quo vitam degebat, missis, adductus est in valetudinarium Lugdunense, ubi, curis refectus, post quindecim dies e morbo convaluit et in oppidum, cui nomen *Roanne*, contendere coactus.

Verum, novo febris furore percussus per viam, necesse fuit, ut rursus ad nosocomium adduceretur, ubi duos menses constitit, tanta pietatis et patientiae signa praebens, ut plurima aestimationis et venerationis argumenta a militibus, parentibus, amicis atque a Sororibus Sancti Augustini, quibus commissa erat militum infirmorum cura, quotidie receperit.

Itaque, assiduis renovatus curis, valetudine plane confirmata, Ioannes Baptista militum cohorti adscriptus est, quibus, iam fuerat mandatum, ut in Hispaniam pugnaturi properarent. In his angustiis, templum ingressus, moestus preces omnipotenti Deo fudit, et, cum diu ibi moratus esset, sero ad legionem pervenit atque veluti transfuga habitus. Sed, intercedentibus aliis pro eo, nullo comperto voluntariae desertionis signo, proficiscendi venia data est. Et revera se dedit in viam, sed ad Deiparam Virginem fidenti animo confugit, ne in tam adverso casu desereretur.

Deprecanti auxilium praebuit misericordiae Mater; nam post multum itineris, sudore madescens et viribus effractus, Ioannes Baptista substitit et ex improvise quidam ignotus iuvenis obvius ei fuit, ducem se offerens in peragendo itinere. Quo factum est, ut per agros, per montes, per occulta loca, ambo ad vicum vulgo *les Noés* pervenerint, ubi ignotus adolescens quibusdam coniugibus socium tradidit, cuius ab oculis illico se subduxit.

Sensit Ioannes Baptista prodigium indubium evenisse, prospiciente Deo. Non multo post, benignissime a praefecto vici exceptus, matrifamilias, viduae pietate et caritate insigni, cui nomen *Claudia Fayot*, commissus fuit, apud quam vitam tutus ab inquisitionis periculis per diuturna tempora transegit.

Huiusce optimae viduae sollicitudinibus, cupiens Ioannes Baptista tributum sui grati animi quodammodo solvere, se uti magistrum syndico praebuit ad pueros erudiendos. Quod summo gaudio approbatum fuit et absque mora Dei Servus pueros vici instituere coepit tanto amore et patientia, ut sibi totius populi aestimationem gratumque animum cito conciliaverit. Morum candorem, modestiam pietatemque iuvenis, veluti prodigium novum, mirabatur optima vidua *Fayot* et plurimi ex paroeciis finitimis affluebant, ut tantum virum agnoscerent atque una simul orarent. Animadverterant oppidani, sibi a Deo commissum fuisse ingens pretiosumque thesaurum; quare, ut Ioannem a militum inquisitione defenderent, quotiescumque eorum incursionem timebant, concivibus super pagi eminentia loca in excubias constitutis, mandabant, ut a longe, signo dato, satellitum praesentiam nuntiarent.

Huius tempestatis turbidas vices Ioannes Baptista posthac in mentem revocare suescebat; verum in se valde laetabatur, constanti mente tenens fraternum incolarum amorem, qui per ea squalentia tempora sibi tutum praebuerant asylum. Ideoque numquam sui animi sensus pro religiosissima vidua *Fayot* sensit deficere; immo in sacerdotalis ministerii initio, quotannis illi epistolam mittere solebat, in qua adoptivae matri ardentissima felicitatis vota auspicabantur.

Propitiora tempora in mente Ioannes volutans, preces assiduas Deo fundebat ut sibi domum paternam repetere permitteret et studiorum intermissum curriculum tandem resumere daret. Accessit tandem a Deo constituta dies et Ioannes Baptista, certior factus fratrem in sui locum fuisse ad castra vocatum, ad vicum *Ecully*, laetantibus insimul atque dolentibus incolis pagi *les Noés*, reversus est, ac, omni expertus anxietate, rursus litterarum studiis operam dedit.

Anno millesimo octingentesimo duodecimo, a pientissimo parochō *Balley*, quem semper ardenti prosequabatur amore, missus fuit ad Seminarium, cui nomen de *Verrières*, ut philosophicae disciplinae incumbere, cuius magistrum gallice audire coactus est; latine enim non satis sciebat. Cum, insequenti anno, sacrae Theologiae studio vacandum sibi esset, apud parochum, feriarum tempore moratus, theologalis scientiae elementa est aggressus, humilitatis spiritu et verae poenitentiae signis, omnem adhibens curam, ut bonus fidusque operarius in vinea Domini succresceret; nam in animo immotum sibi erat, sacerdotis missionem, utpote arduam, mentem sane requirere scientia ditatam ut gravibus ministerii sacri officiis sit satis.

Ea tempestate, beati Ioannis Baptistae proba et veneranda mater praemium pietatis suae est in caelis assecuta, eiusque obitus vulnus acerbissimum in filii pectus intulit; attamen, tranquillo animo, in divinae voluntatis consilio Ioannes recubuit.

Duos fere post annos, duce semper et magistro sapientissimo parochō *Balley*, ad sacrae Theologiae periculum obeundum satis paratus, magnum *Lugdunense* Seminarium ingressus est. Verum Deus Famulum suum crucis sigillo signavit; etenim, cum hic ante examinantium coetum consedit, tanto timore fuit arreptus, ut incongruas responsiones dederit, ideoque dimissus fuerit. Parochus, qui, huius infausti exitus sese quodammodo auctorem existimabat, adeo egit, ut Ioannes novum periculum obiret; quo expleto, insignis pietate clericus exceptus est ad *Sancti Irenaei* Seminarium, ubi, non multo post, in ecclesia cathedrali *Gratianopolitana*, anno aetatis suae vigesimo nono, sacrum presbyteratus Ordinem, non tantum doctrinae titulo, quantum modestiae et sanctimoniae signis, recepit. Vixdum sacerdotali ministerio est innotatus, tanto exarsit caritatis zelo, ut maiore doctrina praestantes iure meritoque coniectaverint illum pro *Dei gloria* animarumque salute nobilissima facinora esse gesturum. Tunc amantissimus parochus vici *Ecully*, administratorem dioeceseos, sacerdotem *Courbon*, enixe rogavit, ut sibi, tamquam vicarium, Ioannem Baptistam Mariam consociaret; quod absque ulla difficultate obtinuit: nam haud inscius moderator erat de alacritate et diligentia *Servi Dei* in sacris obeundis officiis. Hic itaque apud omnes societatis ordines quam citissime sibi illam aestimationem comparavit, quae, prae omnibus, exstat sacerdotibus decori. Princeps in fiducia danda ipsemet magister; atque una simul vitam austeram et sanctam, veluti in claustro, ambo duxere, non cibo, sed ieiunio viventes, uti olim *Sanctus Benedictus* et *Sanctus Romanus*.

Tanta parochi et vicarii austeritate oppidani moti, legatum ad moderatorem dioeceseos miserunt, decretum invocantes, quo ambo ad minus rigidam vitae rationem reducerentur.

Apostolico exardescens zelo, intuetur Ioannes vastum prae se aperiri campum, in quo uberrimi caritatis fructus colligi possint, et alacrem dat operam in moderandis poenitentium conscientis, maximam diei partem traducens in confessionibus excipiendis. Quare frequens poenitentium multitudo, integritate *Dei viri* allectorum, sacrum Tribunal veluti obsidione circumdabat; et plurimi exstiterunt, qui, per diuturnos annos divina

Sacramenta respuentes atque licentiosam ducentes vitam, ad bonam frugem, moderatore Ioanne Baptista, reversi sunt.

Interim solers parochus Balley, consumptus laboribus, vigiliis, cruciatibusque, quos terroris tempore fuerat passus, refertus meritis, fidenti animo, horam exspectabat qua iustitiae corona decoraretur, et affirmabat se maximo gaudio animam exhalaturum, cum iam catholici cultus restorationem et Ecclesiae Dei triumphum conspexisset.

Post tanti viri obitum, incolae vici Ecully una voce asseverant, vicarium Ioannem Baptistam, quem ad sui imaginem parochus effinxerat, in mortui locum constitui, absque mora, pastorem. At incolarum precibus Ioannis modestia restitit, qui affirmabat se non esse idoneum ad illud pergrave munus suscipiendum, quod suas vires longe excedere videbatur.

Omni posthabita recusationis causa ex moderatorum parte, duos post menses, sacerdos Vianney renuntiatus fuit parochus, sed in vicum Ars est missus, in cuius paroecia multa mala erant radicitus evellenda. Sacerdos Courbon, illum ad officium parochi renuntians, hisce verbis est allocutus: »Illico perge, Ioannes; expers Dei amore vicus ille exstat; tu illuc Dei caritatem pro certo adduces«. Hanc coniecturam non fefellit eventus. Vix enim Famulus Dei in pago consedit et munus parochi suscepit, se pro viribus dedit ad multa zizania extirpanda.

Pagus Ars, cuius incolae fere omnes rei rusticae erant addicti, virtutis nomen revera ignorabat; templum Dei prope desertum squalebat; confertissima multitudo opplebantur cauponae, praesertim diebus dominicis, qui et manuum opere profanabantur; iuventus ludis, choreis et voluptatibus indulgebat; undique iniqui perditique mores. In tanta animorum pravitate novi parochi mens vehementer commota est; verum is animum non despondit. Negotii arduitatem meditatus, existimavit, nihil aliud sibi agendum, nisi preces, gemitus ac suspiria ad Deum effundere, a divina misericordia efflagitans, ut filios, sibi commissos, ad bonam frugem reduceret. Crebris precibus auxilium verbi consociavit, quod summa eloquentiae vi auditoribus nunciabat, usus illo concionandi genere, quod vulgo »sermo pedestris« appellatur. Quare in viis, in campis, inter domesticos parietes, ad infirmorum lectulos, quacumque occasione arrepta, hoc praedicationis genus adhibuit, quo innumeras animas Deo lucrificavit. Rite compererat, se numquam oppidanis aliquid boni redditurum, nisi prius, eos diligendo, ab illis quoque diligeretur. Sublime pastoris munus maximopere sentiens, in suum gregem aequalia aestimationis et devotionis signa praebuit; suavi comitate pueris obviis occurrit; eorum animos extemplo sibi captavit atque tenellas mentes doctrinae christianaе pabulo aluit.

Arcessitus properabat illico; saepe vero non arcessitum domos ingredientem intuebantur incolae vici, notitias de familiis requirentem et, transitione quadam ingeniose parata, de rebus divinis verba dicentem, omnibus attente devoteque audientibus.

Quo melius sancti Viri zelus polleret, divina Providentia, exinde ab eius parochialis ministerii initio, ingens suppeditaverat auxilium ex parte pientissimae mulieris, cui nomen Comitissa de Ars, quae, etsi divitiis multoque auro affluens, tamen temperatam ducebat vitam inter altioris perfectionis exercitia, non aliter vivens ac in claustris. Huiusce excellentissimae feminae domus refugium pauperum atque nosocomium evaserat, ubi oppidani non solum cibo, sed divini verbi alimento reficiebantur.

Princeps parochi virtutes Comitissa est admirata et sensit paroeciae de Ars inaeestimabile donum a caelo fuisse datum. Quare larga caritatis subsidia parochi remittere suescebat, ut inceptum reformationis opus ad

exitum feliciter perduceret. Et revera nihil aliud sancti Viri cordi potius erat, quam languentem, immo demortuam paroeciam renovare, eamque veluti centrum pietatis instituere. Tribus itaque subsidiis, hominum peritiorum exemplo fretus, est usus ad sopitam fidem excitandam. Primum ex his constituit in pietate et obsequio erga Ssmum Sacramentum; ideoque omnem adhibuit curam, ut perpetua adoratio instauraretur, cui cito adfuerunt non solum laudata Comitissa aliaeque devotae mulieres, sed etiam agricolae, qui, instrumentis laboris ad fores templi depositis, vespere accurrebant, Eucharisticum Tabernaculum, flexis genibus, adoraturi. Sic de die in diem succrescebat ovium numerus, et templum, prius desertum et squalens, sensim frequens et assidua fidelium sedes evasit, qui, in pietatis exercitiis a paroco institutis, dulcissimam laboribus requiem inveniebant ac solamen.

Aliud sanctificationis subsidium in hoc erat, ut incolas ad frequentandum sacramentum, ad Eucharisticam mensam accedebant, et prorsus ignorabant, divinam Eucharistiam vitae christanae fundamentum esse omniumque prodigiorum fidei secretum, in quo patuit Apostolorum fides, Martyrum constantia, Virginum castitas. Verbis exprimi nequeunt eius tenerrimae invitationis ad Sacramentum amoris, ut omnes divinae caritatis igne succenderet; quo usus subsidio, plurimos ad perfectionem adduxit.

Tandem censuit, ad alendam pietatem, aliquod sodalitium esse institutum: pro viris unum, pro feminis alterum. Duaeque revera Sodalitates instauravit, videlicet a Sanctissimo Sacramento et a Sacratissimo Rosario, quibus addidit in posterum Confraternitatem Sacri Cordis Iesu, Archiconfraternitatem Beatissimae Virginis a Victoriis nuncupatam et Sodalitium Deiparae sine labe conceptae. Neque heic destitit animi alacritas; nam pro erudiendis puellis scholam aperuit, quae postea in hospitium pauperum puellarum conversa est, adscito nomine *La Providence*. Partim collaticia pecunia, partim aere suo, hospitium hoc erexit, puellarum curam committens Sororibus a Sancto Ioseph.

Tribus hisce usus subsidiis, Beatus Ioannes Baptista Maria, patientia, caritate et zelo effecit, ut brevi alia evaserit paroecia; siquidem vitiorum loco, virtus; frequentes in templo cives; qui choreis agitandis maxima indulserant voluptate, illico ad modestiorem vitae methodum se retraxerunt; qui diem festum profanare fuerant soliti, a servili opere manum abstinerunt; qui lingua sacrilege usi erant, blasphemias in Deum atque in Sanctos eructantes, digna in caelum cantica extollere coeperunt. Item dicendum de cauponiis tabernis, quarum tres sponte oclusae, quarta rogatu parochi, qui tamen indemnem praestitit cauponem.

Itaque, moribus compositis, admiratione et exemplo paroecia excelluit, et frequentes advenae eam esse, praesertim diebus dominicis et festis, veram felicitatis aedem, laeto animo testabantur. Quamobrem, parochi Ioannis Baptistae Vianney sanctimoniae fama in finitima oppida diffusa est; hinc complures in vicum *Ars* conveniebant, consilia quaerendi causa et animos pio sacerdoti patefaciendi; omnes autem domos suas repetebant laeti, quippe qui in eo consiliarium in dubiis, consolatorem in cruciatibus, medicum in aegritudine invenerant, atque una voce dicebant vicum *Ars*, olim plane desertum, in christianam oasis mutatum fuisse sub parochi vigilantis sanctique ductu. Hac tempestate ortum inde habuit admirabilis et constans peregrinatio hominum, cuius numerus, postremo vitae Beati tempore, octoginta circiter convenientium millia attingit.

Honore et cultu aedi paroeciali restitutis, alio dilatata est sancti viri caritas, qui pluribus in locis missiones fundavit, felici successu semper et

ingenti animarum proventu. Ad has instituendas nulli pepercit studio, et si quae res aureae vel argenteae sibi dono datae fuissent, eas illico in missiones sublevandas atque in alia caritatis opera impendebat, praesertim pro pauperibus, ad quos erigendos dentes quoque suos ac sacerdotalem tunicam vendidit.

Vix orbis puellis refugii domum aperuerat, cum ex improviseo extraordinarii rumores nocturnam parochi quietem et presbyterii silentium turbare coeperunt. Et vir sanctus enarrat eos, perdurante nocte, tempestatis ictibus comparari potuisse, non ab ulla humana causa, sed a diabolico spiritu promanantes, qui eum diu vexabat et innumeris modis torquebat. Per triginta quinque fere annos perstitit tam terribilis cruciatus Satanae, quem Dei Servus solummodo signo crucis et divino verbo fugabat. Nec una tantum haec turbationis causa; adde hominum nefariorum contradictiones, minas et censuras, etiam ex parte sacerdotum, illum praepostero zelo exprobrantium. Qua furente vexatus pugna, tranquillo ac hilari animo cunctas sustinuit perpersiones, et quo istae augescebant, eo patientior fiebat Ioannes, quo frequentior dolor, eo mirabilior abnegationis vis.

Succrescente in dies admirantium multitudine, plurimi accedebant, qui eum deridere ac offendere minime erubescabant; verum, Servi Dei hilarem vultum animique tranquillitatem intuentes atque explorantes, illico fiebant amici. Sacerdotes ipsi, qui multos per annos ei contradixerant, cognitum errorem abnuentes, illimitatam atque perseverantem fidem tanto viro exhibuerunt, clare demonstrantes, hanc esse victoriam ad humilitatem solummodo spectantem.

Quo liberius apostolus in latiore campo spatia retur, destinatus fuit in parocia vulgo nuncupata *Salleles-Beaulais*. Accepto nuntio, oppidani pro viribus praesto fuerunt, ne amantissimo paroco orbarentur. At ille, iussui parens moderatorum, divinae voluntati adquiescens, illico proficiscitur. Cum vero ad flumen Saonam pervenisset, traicere prohibitus est, nam mirum in modum ab alveo suo flumen undas in terram proiecerat, et vehementissimi venti undique eflabant; igitur ad pristinam sedem reverti coactus est; quumque moderatores censuissent, hoc divinae voluntatis manifestum esse signum, ne parochus vicum *Ars* relinqueret, eum incolis reddiderunt, a quibus summo animorum gaudio rursus exceptus est.

Per quadraginta fere annos in hoc parochi munere consedit Ioannes Baptista, quem Deus, viventem adhuc, suis charismatibus locupletavit. Et revera occulta cordium, in confessionibus excipiendis, cognovit; mortem cuiusdam absentis mulieris praevixit; plurimos morbis laborantes sanavit; multaque praesagivit, quae eventu non caruerunt.

Cum annum septuagesimum aetatis suae excessisset, debilitate quadam corporis laborare coepit et sensit se ad suprema vocari. Quare, oppidanis quodam die, vespertina hora, in templum accessit, sui obitus diem praenuntiavit, gratias ex corde agens de admirabili subsidio ab ipsis pastoralis suo ministerio per diuturnos annos praestito. Praedicto confirmata est eventu; etenim, post quattuor morbi dies, Sacramentis receptis, insigni fidei et pietatis sensu, coram innumeris sacerdotibus, qui, Dei consilio, a longinquis etiam dioecesibus ad infirmum invisendum accurrerant, die quarta mensis augusti, glorioso Patriarchae Sancto Dominico sacro, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo nono, Servus Dei Ioannes Baptista Maria Vianney praesentem cum aeterna vitam placide commutavit.

In presbyterii inferiori aula cadavere exposito, undique illud visendi causa concursus est, omnesque, certatim, aliquid auferebant ex iis, quae ad defunctum utcumque pertinuerant.

Vix finitimis paroeciis per lugubre campani aeris signum datum est et per publicas Galliae ephemerides innotuit Dei Servi obitus, novus et maior undique concursus est factus, quo confirmatum fuit, famam Dei Famuli sanctimoniae iam per plurimas orbis terrarum partes peragravisse.

Absolutis exsequiis, quibus praefuit Episcopus Bellicensis et in defuncti parochi laudem commoventissimam habuit orationem, coram trecentis presbyteris et mira frequentia populi undique confluxi, cadaver traslatum fuit ad sacellum Sancto Ioanni Baptistae sacrum, ibique in medio templo sepultum.

Mors Dei Famuli haud impediit, quin sanctitatis opinio creverit et ubique gentium viguerit, innumeris miraculis confirmata, uti ex nonnullis, quae breviter inuimus, constat.

Puer, paralyti ac multis crisi bus affectus itemque voce destitutus, inter novendialem precem ab eius matre Dei Servo adhibitam, perfecte convaleuit et, ob tantum prodigium, pueri pater religiosissimus evasit.

Puella novennis, anchylosi in altero e brachiis cruciata, adhibita ipsi brachio corrigea solearum Famuli Dei, septimo die novendialium precum, integram valetudinem recuperavit.

Catharina Bresson, undecimo aetatis anno, vomitibus, cordis ac nervorum dolore, lapsus causa, tentari coepta, vigesimo autem sexto gravissima intestinorum obstructione, post tredecim menses intolerabilium perpressionum, deglutita particula lapidis e sepulcro Servi Dei, extemplo perfecte convaluit.

Ob haec et alia huiusmodi caelestia prodigia, intercedente Ioanne Baptista Vianney obtenta, eius Beatificationis et Canonizationis Causa apud Sacrorum Rituum Congregationem suscepta fuit et sanctae memoriae Pius Papa IX, Praedecessor Noster, die tertia octobris, anno millesimo octingentesimo septuagesimo secundo, introductionem huius causae propria manu signavit. Rite expensis singulis probationibus ex processibus Ordinariis et Apostolicis, rec. me. Leo Papa XIII, Praedecessor quoque Noster, die vigesima sexta iulii, anno millesimo octingentesimo nonagesimo sexto, solemniter pronunciatum decretum, quo sanxit, Ven. Dei Famulum Ioannem Baptistam Mariam Vianney heroicis enituisse virtutibus. Die autem vigesima prima ianuarii, anno millesimo nongentesimo secundo, habita est Congregatio antepreparatoria super miraculis, de quibus in duabus aliis disceptationibus actum est, donec, lato suffragio a singulis officialibus et Patribus Consultoribus, sanctae memoriae Pius Papa X, Antecessor Noster, die decima septima aprilis, anno millesimo nongentesimo quarto, solemniter decrevit: *Tuto procedi posse ad recensendum Dei Famulum inter Beatos caelites*. Insequenti anno, scilicet millesimo nongentesimo quinto, die octava ianuarii, Beatificationis solemnia, Bellicensium et Francorum omnium votis impletis, in Vaticano Templo celebrata fuere.

Novem post annos, novis ab omnipotente Deo prodigiis patratiss, opitulante semper Beato viro Ioanne Baptista Maria Vianney, die decima tertia maii, anno millesimo nongentesimo decimo quarto, Causae reassumptio Apostolica auctoritate decreta est. Duo inde prodigia Sacrorum Rituum Congregationi prolata sunt ab Apostolica Sede approbanda. Respicit primum quamdam Antoniam Burricant ex oppido vulgo Saint-Fourgeux, Bellicensis dioecesis. Mulier ista parentes habuerat optima fruente valetudine. Decimum septimum aetatis annum agens, ingressa est Congregationem Sororum a Sancto Carolo, in civitate Lugdunensi, et decem post annos professionem emisit, accepto nomine Sororis a Sancto Eugenio. In variis Congregationis domos missa, tandem sistit in domo, cui nomen Ronno, cull-

nae praesertim addicta. Hic, anno millesimo nongentesimo quinto, varicibus in laevo crure laborare coepit. Cito ad medici ministerium confugit, at adhibita remedia ad morbum sanandum imparia fuerunt. Quem, in dies ingravescentem, medicus, sententia sua, insanabilem declaravit. Itaque, medicinae artis subsidia frustra experta, aegrota patrocinium Beati Ioannis Baptistae iteratis precibus expostulavit, atque ad eius sepulcrum, duabus comitantibus Sororibus, peregrinata est. In scamno posita super Beati Viri sepulcrum, per integram fere horam preces Deo effudit, firmissima concepta spe, sese, Beati ope, valetudinem recuperaturam. Et ita evenit. Dolores, molestiae, incommoda subito evanuerunt et aegrota surrexit perfecte sanata ab ulcere varicoso in laevo crure. Ex eo die, muneribus suis libere fungi valuit.

Obtigit alterum miraculum cuidam Mecthildi Rougeol, ex oppido vulgo Villers-la Faye, in Gallia, quae, inde ab infantia, tenui usa est valetudine et praecipue organis respirationis laboravit. Mense ianuario, anno millesimo nongentesimo sexto, influentia morbo correpta, paulatim vocem evanescere sensit, quam, quattuor post annos, nondum recuperaverat.

Medicae artis remediis frustra adhibitis, aegrota peregrinata est ad Sanctuaria vulgo Lourdes et de Ars. In hac secunda peregrinatione, ducta est ad Basilicam, ubi exstant exuviae Beati Ioannis Baptistae Mariae Vianney, ibique diu oravit. Accepto tandem libro, ubi sacri cantus continentur in peregrinationibus recitandi, maxima cum laetitia subito sensit vocem ex gutture suo clarissimam promanare. Et revera sanata erat.

His de miraculis, triplici iuxta morem disceptatione habita, Nos tandem, die prima mensis novembris, anni millesimi nongentesimi vigesimi quarti, solemniter ediximus: »Constare de duobus propositis miraculis, scilicet, de primo: Instantaneae perfectaeque sanationis Antoniae Burricant ab ulcere varicoso in laevo crure, ac de secundo: Instantaneae perfectaeque sanationis Mecthildis Rougeol a laryngite chronica tuberculari, cum omnimoda vocis amissione«.

Eodem vero anno, die vigesima octava mensis decembris, qua sanctorum Innocentium memoria recolitur, solemniter pronuntiavimus: »Tuto procedi posse ad solemnem Beati Ioannis Baptistae Mariae Vianney Canonizationem«.

Deinde, Praedecessorum Nostrorum exemplis inhaerentes, die trigesima mensis martii huius Anni Sacri, dilectos filios Nostros S. R. E. Cardinales in secretum Consistorium collegimus, in quo venerabilis frater Antonius Vico, Sacrorum Rituum Congregationi Praefectus et Canonizationi huic procurandae Praepositus, Beati Viri gesta singillatim et perspicue exposuit, magnoque omnes studio incendit, ut illius memoria summis honoribus consecraretur.

Paulo post, nempe die secunda mensis aprilis proxime elapsi, publicum Consistorium habitum fuit, in quo dilectus filius Albertus Guidi, Nostrae Consistorialis Aulae advocatus, Causam peroravit.

Interea curavimus ut, missis, de mandato Nostro, litteris, catholici orbis Episcopi de tanta solemnitate commonerentur, quo, si facultas esset, sententiam et ipsi prolaturi, Nobis adessent. Ex quibus quum non modo ex vicinioribus, sed etiam ex dissitis regionibus non pauci in Urbem convenissent, ipsi, Causa mature cognita, tum ex illis, quae eo usque gesta fuerant, praesertim in publico Consistorio, tum ex actis Sacrorum Rituum Congregationis, quorum exemplar singulis traditum est, in Consistorio semipublico, die vigesima secunda mensis aprilis habito, in eandem, qua Patres Cardinales, sententiam iverunt. Cuius rei publica instrumenta a

dilectis filiis Sedis Apostolicae Notariis confecta, in tabularium Sacrorum Rituum Congregationis relata sunt.

Huic vero solemnī Canonizationi celebrandae praefiximus diem trigesimam primam mensis maii atque interea fideles sumus vehementer cohortati, ut ferventes ingeminarent preces, in iis praesertim sacris aedibus, in quibus publica Ssmi Sacramenti indicta esset adoratio, ut et ipsi uberimum fructum possent ex tanta solemnitate percipere, et Nobis in illa absolvenda Spiritus Paraclitus benignus adesset.

Quum ergo faustissima illa dies advenerit, omnes, quum saecularis, tum regularis cleri ordines, omnes Curiae Romanae Praesules et Officiales, omnes denique, qui in Urbe aderant, Cardinales, Patriarchae, Primates, Archiepiscopi et Abbates in Vaticanam Basilicam, magnifice exornatam, convenerunt; Nosque, iis omnibus solemnī supplicatione praecedentibus, eandem Basilicam ingressi sumus. Tunc venerabilis frater Antonius Cardinalis Vico, perorante dilecto filio Augusto Milani, Nostrae Consistorialis Aulae advocato, vota Nobis et preces detulit sacrorum Antistitum, ut Beatum Ioannem Baptistam Mariam Vianney, una cum Beato Ioanne Eudes, in Sanctorum numerum referremus. Quod, quum iterum ac tertio, opportunis iuxta morem interpositis precibus, idem Cardinalis per praedictum Advocatum Consistorialem a Nobis postulasset, Nos, implorato prius ferventer Paracliti Spiritus lumine, invocato deinceps Beatae Mariae Virginis, caelestium Spirituum ac Sanctorum omnium auxilio, tandem, »ad honorem Sanctae et Individuae Trinitatis, ad catholicae fidei incrementum et decus, auctoritate Domini Nostri Iesu Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra, matura deliberatione, et Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum et Episcoporum consilio, Beatum Ioannem Baptistam Mariam Vianney parochum vici Ars. Sanctum esse et in Sanctorum catalogo adscribi« decrevimus. Cui eodem decreto copulavimus Beatum Ioannem Eudes, ipsum quoque virtutibus et gloria miraculorum insignem. Mandavimus etiam memoriam Sancti Ioannis Baptistae Mariae Vianney die nona mensis augusti quotannis celebrandam et in Martyrologium Romanum referendam.

Gratijs deinde omnipotenti Deo actis, ad aram accessimus incruentum Sacrificium oblaturi, et, post Evangelii lectionem, clerum ac populum homilia allocuti sumus atque hortati, ut omnes, fidei pleni et caritate, novensiles Sanctos sibi et Ecclesiae universae propitios habere mererentur. Denique Apostolicam Benedictionem et plenariam indulgentiam imperiti sumus, atque hasce Decretales sub plumbo Litteras expediri mandavimus.

Nunc igitur, o Christi fideles, oculos vestros in novensiles Sanctos convertite eorumque exemplis roborati, magnopere laetamini. Supercreseat fides vestra, abundet caritas uniuscuiusque vestrum in invicem;¹ omnes unanimes, compatibles, fraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles.²

In primis autem laetentur rerum sacrarum cultores, quibus duos in sacerdotio fratres hoc solemnī propitiationis anno in Sanctorum numero relatos celebrare conceditur. Praesertim vero sanctum Ioannem Baptistam Mariam Vianney imitentur sacerdotes illi, qui parochiali munere funguntur. Isti, enim, in novensili Sancto praeclarum habent exemplum pientissimi ac zelantissimi animarum Pastoris, qui, mira diligentia, prudentia et caritate, parochiale officium exercuit.

¹ II. Thess., 1, 3.

² I. Petr., 3, 8.

Omnes denique omnipotentem Deum ex corde precemur, ut semper in Ecclesia suos suscitet sacerdotes, qui, ut olim Sanctus Ioannes Baptista Maria Vianney, vere sint lucernae ardentes, ex quibus virtutum omnium lumen in christianum populum effundatur.

Omnibus itaque, quae inspicienda erant, perpensis, omnia et singula praemissa, certa scientia et Apostolicae potestatis plenitudine confirmamus, roboramus, atque iterum statuimus, decernimus, universaeque Catholicae Ecclesiae denuntiamus, mandantes ut harum Litterarum transumptis, etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii publici subscriptis, et sigillo viri in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae hisce Nostris Litteris haberetur, si exhibitae vel ostensae forent.

Nemini ergo liceat has Litteras Nostras definitonis, decreti, mandati, relaxationis ac voluntatis infringere vel eis contraire.

Si quis autem, ausu temerario, hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum Eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo quinto, die trigesima prima mensis maii, Pontificatus Nostri quarto.

Ego PIUS, Catholicae Ecclesiae Episcopus.

80.

KONFERENCA KATOLIŠKIH ŠKOFOV V ZAGREBU.

Konferenca katoliškega episkopata kraljevine SHS se je vršila v Zagrebu od 13. do 19. novembra s sejami vsak dan predpoldne in popoldne. Sejam je predsedoval stalni predsednik dr. Ante Bauer, nadškof zagrebški.

Konference so se udeležili: Dr. Nikola Dobrečić, nadškof barski; dr. Ivan Ev. Šarić, nadškof vrhbosanski; o. Rafael Rodić, nadškof belgrajski in apost. administrator banatski; dr. Anton Bon. Jeglič, škof ljubljanski; dr. Andrej Karlin, škof lavantinski; fra Alojzij Mišić, škof mostarski; fra Joso Garić, škof banjaluški; dr. Josip Marušić, škof senjski; Anton Akšamović, škof djakovski; dr. fra Hieronim Mileta, škof šibeniški in apost. administrator jugoslov. dela zadrške nadškofije; dr. Kvirin Klement Bonafačić, škof splitski in zastopnik kapitularnega vikarja hvarskega; dr. Josip Srebrnič, škof krški; dr. Ivan Gnidovec, škof skopljanski; Vlaho Barbić, pomožni škof dubrovniškega škofa; Lejčo Budanović, apost. administrator baški; Ferdo Rožić, apost. vojni vikar; Anton Milošević, gen. vikar, delegat kotorskega škofa.

Zapisnik sej je vodil dr. Anton Slamić, tajnik škofijskih konferenc.

S konference so se poslali vdanostni pozdravi sv. očetu papežu in Nj. Veličanstvu kralju, na kar sta že prispela odgovora.

Konferenci so se predložile vloge, došle predsedstvu. Vložene prošnje in predlogi so se razdelili določenim referentom, da jih proučijo in izdelajo referat. Na poziv predsedništva, naj škofje poročajo o uspehu proslave sv. leta in tisočletnice hrvatskega kraljestva, se je ugotovilo, da so se katoliki vseh škofij pozivu episkopata s konference avgusta minulega leta z navdušenjem odzvali. Sveto leto in tisočletnica hrv. kraljestva se

je praznovala v smislu navodila episkopata s sodelovanjem vseh stanov naroda.

Sklenilo se je, da se s konference izda narodu poseben pastirski list, ki se bo oziral kratko na minule jubilarne slovesnosti in na važnejše današnje potrebe katoliške cerkve.

V nadaljnjem poteku razprav se je podala verna slika versko-prosvetnega in kulturnega življenja, ki se je do danes razvilo s pomočjo katoliških organizacij. Sklenilo se je: Vse katoliške organizacije, ki obstojajo po škofijah, je ohraniti in podpirati, morajo se pa kmalu zvezati za čvrsto medsebojno sodelovanje pod vrhovnim svetom »Katoliške akcije« s sedežem v Zagrebu. Z ozirom na razvoj javnih zadev so se uvaževale prošnje duhovništva, da se čimprej začne izdajati katoliški dnevnik.

Predsedstvo je dalo na razpravo načrt o »Zajednici vječnih zadužbina«. V zvezi s tem načrtom se je razpravljalo o »Pravilniku in poslovniku za osnovanje cerkvenih občin« po načrtu, ki ga je izdal baški administrator. Oba načrta sta se dala posebnemu odboru v proučevanje.

Pri razpravi o izdaji Rituala v narodnem živem jeziku se je vzelo na znanje poročilo predsednika, da se delo vrši v smislu navodila s prejšnjih konferenc in da se delo bliža koncu in da se bo rokopis oddal predsedništvu škofijskih konferenc za tisk in založništvo takoj, ko bo odbor uredil končni tekst rokopisa po najnovejši izdaji rimskega rituala, ki je bil pred kratkim objavljen. Rokopis se je predložil konferenci, ter se je odločilo, da se interdiecezanski odbor radi recenzije tekstā ne bo sklical.

Konferenca je razpravljala o vprašanju cerkvenega imetja z ozirom na najnovejšo naredbo ministra za agrarno reformo o fakultativni prodaji veleposestev. Ker so prilike v poedinih škofijah jako različne, so se storili po daljšem pojasnjevanju sklepi, ki se bodo priobčili kr. vladi. V zvezi z ministrsko uredbo o fakultativni prodaji veleposestev se je razpravljalo vprašanje patronata ter so se storili primerni sklepi.

Povodom nove naredbe ministrstva ver o regulaciji draginjskih doklad duhovništvu so se podali odločni ugovori proti krivičnemu načrtu, po katerem se je sestavila regulacija doklad. Vsi ti ugovori so zbrani v skupni vlogi, ki se bo odposlala ministrstvu in objavila. V isti vlogi se ponovno urgira tolikokrat s konference zahtevana ureditev duhovniških plač.

Nadalje so se vzeli v prefres razni slučajih preganjanja katoliških duhovnikov ter se je v tem pogledu sestavila vloga na Ministrski Svet s protestom proti krivici, napravljeni cerkvi in svobodi duhovnikov.

Konferenca je proučila in razpravljala o dozdej izdanih naredbah Ministrstva Prosvete glede cerkvi sovražne politike, ki se kaže v zapiranju verskih šol, v reduciranju ur za verouk v meščanskih šolah, v odpravi verouka v IV. letniku učiteljišč, o preganjanju Marijinih kongregacij, Orlov in drugih katoliških mladinskih organizacij itd. Proti tem krivicam, storjenim katoliški cerkvi kljub v državni ustavi zajamčeni svobodi, so škofje zavzeli odločno stališče v vlogi, ki se bo poslala ministrskemu svetu in se objavila.

Razpravljali so še o nekaterih važnih vprašanjih, posebno o vprašanju staroslovenskega jezika v liturgiji in glede krške škofije; glede prvega vprašanja se je ugotovilo, da zavzema episkopat enodušno isto stališče, kakor v seji v novembru 1918. Glede škofije na Krku je episkopat zavzel stališče, da se škofija ne ukine.

Pri eventualnostih so se pretresale vloge in prošnje korporacij in poedinih oseb ter bodo dotičniki dobili odgovore v smislu sklepov.

81.

VLOGA EPISKOPATA NA MINISTRSTVO VER O DRAGINJSKIH DOKLADAH DUHOVNIKOV.

140/Pr.

Visoko Ministarstvo Vjera (Katoličko Odjeljenje)

Beograd.

Gospodine Ministre!

Davno navještena i dugo očekovana Uredba o dodacima na skupoću sveštenstvu svih ustavom usvojenih konfesija napokon je izašla u »Službenim Novinama« br. 171.—XXXIV.

Bila je nakana, da se pomogne materijalnom stanju dušobrižnog svećenstva, ali uistinu ovakova Uredba ne odgovara potrebama, još manje željama svećenstva uopće, a napose katoličkoga, za koje je ona, možemo slobodno reći, nepravedna i uvredljiva, a u nekim krajevima (Dalmacija, Senjska biskupija) upravo katastrofalno štetna.

Izgleda Uredba ova nepravedna, jer čini razliku medju svećenstvom, koje živi u istom kraju i u istim okolnostima, kao n. pr. u čl. 2. medju svećenstvom pravoslavnim (IV. razred) i svećenstvom ostalih vjeroispovijesti (VI. razred) u Sremu, pa dok postavlja iznimku od načela za svećenstvo u jednom kraju, a ne posvuda, n. pr. čl. IV. alineja 2.

Uvredljiva je i ponizujuća ova Uredba za katoličko dušobrižno svećenstvo, jer svi su naši župnici i kapelani svršili klasičnu gimnaziju i u pretežnom broju s maturom te kroz četiri godine slušali bogoslovске nauke i polagali ispite na bogoslovskim sjemeništima, a mnogi imaju i posebne župničke ispite, dok se ovom Uredbom njihova beriva odredjuju manja nego i zadnjeg poslužnika. I ova Uredba predvidja još uvijek temeljnu platu (kongruu) u krunama, dakle nekih 45 do 70 Din mjesečno i siromašni doplatak u raznim krajevima od 6 do 25 Din dnevno, pa i taj uz stanovite uvjete, čega nema kod nijednog drugog javnog službenika.

Ova Uredba ne poboljšava, nego pogoršava materijalno stanje većeg dijela dušobrižnika, jer ih ili posve ili dijelom lišava dodatka, što su ih dosada primali i uživali.

Gospodine Ministre! Župe ispod 200 domova su zakonitim putem i sporazumno medju crkvnom i državnom vlasti podignute, od župnika, koji njima upravljaju, zahtijevaju se iste kvalifikacije kao i za župnike na većim i velikim župama; oni vode matični ured i sve drugo službeno dopisivanje s državnim nadležstvima kao i svi drugi župnici, pa uzme li se u obzir, da su upravo te župe na osamljenim položajima i udaljene od drugih župa, a i sami župnici u mnogo slučajeva stariji već ljudi ili fizički manje sposobni za veće i teže župe, nepojmljivo je, kako upravo te župnike ova Uredba lišava dodatka, dok bi ga upravo oni više potrebovali i potrebuju nego drugi, jer su i eventualni mjesni njihovi prihodi minimalni ili nikakovi. Ni svi srezi ni sve Oblasti nisu jednake niti imaju jednaki broj žitelja, pače je razlika medju pojedinim na stotine tisuća, pa ipak nema razlike u dodacima sreskih poglavara i Velikih Župana.

Ova Uredba dokida dodatak na oca i majku, a uređjuje porodični dodatak; ali porodicu katoličkog svećenika sastavlja otac i majka, ili sestra ili kćerka od brata ili sestre, ili druga koja rodica, koja mu vodi kućanstvo, ako u najnesretnijem slučaju nije prisiljen, da si za mesečnu plaću, koju ne može smoci od svojih prihoda, nadje kojeg slugu ili sluškinju. Ako već Uredba nije prvotni dodatak na skupoću za oca ili majku

protegnula i na drugu osobu, koja vodi kućanstvo kod katol. svećenika, već je i taj dokinula, iluzorno je i smiješno govoriti o porodičnom dodatku kod katol. svećenika.

Nečuveno je u javnoj upravi, da se za provodjenje nove Uredbe u krepost obustavilo svećenstvu, i na neizvjesno vrijeme, prijašnji dodatak, što znači, osobito za penzionirce, živjeti sa mjesečnih 45 do 70 Din.

Nije čudo, već je posve naravna posljedica i psihološki posve shvatljivo i oprostivo, što je Uredba, naročito u krajevima, gdje je dušobrižnik upućen samo na svoju kongruu i dodatak, izazvala opće ogorčenje i tjera svećenike u zdvojnost te u borbi i skrbi za svagdanji kruh do misli i odluke, da si traže eksistenciju bilo gdje, pa makar kao manualni radnici! To ogorčenje biva još veće kod naših svećenika povodom glasova, što prodiru u javnost, o načinu, kako je navodno došlo do ovakove Uredbe.

Uočiv sve to, gospodine ministre, očevidno je, da se ovom Uredbom, ne poboljšava nimalo materijalno stanje katol. svećenstva, pa je ono pravom razočarano i ožalošćeno, jer nije moglo ni iz daleka očekivati, da će za svoj nacionalni i kulturni rad u prošlosti i sadašnjosti, biti u narodnoj državi ovako nagradjeno. S ponosom može katoličko svećenstvo da istakne, kako ne mogu pripadnici nijednog drugog staleža, — da su katolički biskupi i svećenici bili uvijek u prvim redovima i najbrojniji u svakom istinskom patrijotičkom radu, kao i na kulturnom polju i u borbi za politička prava naroda i njegovu slobodu. Samo zloba i strast može da to poreče.

S toga, pa obzirom na svoje zvanje i socijalni položaj, katoličko svećenstvo zaslužuje i pravo je, da bude za vršenje svojih teških i zvaničnih dužnosti primjerno nagradjeno, što dosada nije bilo, a ni ovom se Uredbom to nije nikako polučilo.

Kada sami ne bi već prije bili o svem tomu osvjedočeni, uvjerile bi nas predstavke i pisma, što stigoše na našu konferenciju u Zagrebu ovih dana od raznih svećeničkih »Uzajamnosti« i drugih svećeničkih udruženja, pa i od pojedinih skupina svećenika iz svih krajeva države, u kojima vape za pomoć.

Zato nadbiskupi i biskupi katolički iz cijele države, sakupljeni na godišnjoj konferenciji u Zagrebu, obraćaju se u ime svoje i čitavog katoličkog svećenstva na Vas, Gospodine Ministre, i zanimaju Vas:

1. da se u Uredbi o dodacima svećenstvu dokine za katoličke dušobrižnike broj ustanova o broju domova;
 2. da se u Uredbi, mjesto porodičnog dodatka, za katoličko svećenstvo zadrži dodatak za rod svećenikov (oca, majku, sestru, rodicu), koji je s njime u istom stanu i za koji se on mora da brine;
 3. da se uzdrži na snazi čl. 9. prijašnje Uredbe, kojim je Ministar vjera bio ovlašten, da potrebnim svećenicima daje izvanredne subvencije;
 4. da se dnevni dodatak svećenicima ustanovi s 30 Din;
 5. da se dosadašnje krunske svećeničke plaće pretvore u dinarske.
- Gospodine Ministre! To zahtijeva svaki humani osjećaj i najelemenarnija pravda.

Na koncu svraćamo Vašu pozornost, gospodine Ministre, na našu predstavku od 21. augusta pr. g. br. 157./Pr., u kojoj učinismo predloge o privremenom uredjenju kongruie našeg dušobrižnog svećenstva.

Iz konferencije katoličkog Episkopata u kraljevini SHS.

U Zagrebu, dne 17. oktobra 1925.

Dr. Antun Bauer, s. r.
Nadbiskup, Predsjednik bisk. konferencija.

82.

LETOŠNJE SVETNIŠKE KANONIZACIJE.

Sv. Oče papež Pij XI. je letos, in sicer meseca maja proglasil šest blaženih za svetnike, in sicer: bl. Petra Kanizija S. J., Janeza Eudes, Jan. Krst. Mar. Vianney, Marijo Magdaleno Postel, Magdaleno Zofijo Barat in Terezijo od Deteta Jezusa.

Potek polujavnega konzistorija v Vatikanu dne 22. aprila 1925, kot zadnje priprave za kanonizacije, je bil sledeči:

Feria IV, die 22 aprilis 1925, in magna aula superiori Palatii Apostolici Vaticani, Consistorium semipublicum habitum est, in quo Sanctissimus Dominus noster Pius Papa XI tam Reverendissimorum Cardinalium, quam Patriarcharum, Archiepiscoporum et Episcoporum, nec non Abbatum Nullius, quibus ius est, suffragia exceptit pro futura Canonizatione Beatorum Confessorum Ioannis Baptistae Mariae Vianney, parochi vici »Ars«, Petri Canisii, sacerdotis professi e Societate Iesu, Ioannis Eudes, missionarii apostolici et institutoris Congregationis Iesu et Mariae necnon Ordinis B. M. V. a Caritate; et Beatarum Virginum Mariae Magdalенаe Postel, fundatricis Instituti Sororum scholarum christianarum, Magdalенаe Sophiae Barat, fundatricis Societatis Sororum a Corde Iesu, et Theresiae a Iesu Infante, monialis professae Ordinis Carmelitarum excalceatorum.

Suffragia excepturus Beatissimus Pater haec praefatus est:

VENERABILES FRATRES

De beatis confessoribus Petro Canisio, Ioanne Eudes, Ioanne Baptista Vianney, itemque de beatis virginibus Maria Magdalena Postel, Magdalena Sophia Barat, Theresia ab Infante Iesu ad sanctorum caelitem numerum adscribendis sic actum est in Consistorio proxime superioribus, ut iure meritoque putemus, plane vos non dubitare, quin ii et omnibus virtutibus se, quoad vitam fructi sunt, ornatos praestiterint, et, post obitum suum, deprecatores apud Deum a populo christiano adhibiti, rerum miracula patrarent. Commentarios praeterea ad vos perferri iussimus, unde vos pleniore hausta rei cognitione sententiam de gravissimo eiusmodi negotio Nobiscum vestram communicare possetis. In hisce quidem explendis Apostolici muneris partibus auxilium Spiritus Paracliti non est profecto Nobis, ex ipsis Conditoris Ecclesiae Christi Iesu promissis, defuturum; verumtamen ante quam beatos illos caelites perpetuae felicitatis compotes declaremus universisque christifidelibus tamquam sancte vivendi exempla ad imitandum proponamus, scitote, Nos cupere vehementer, ut lucem quoque consilii vestri menti Nostrae porrigatis. Itaque vos, Venerabiles Fratres, rogamus, ut Nobis, quid hac in re singuli opinemini, religiose significetis.

Exceptis vero adstantium suffragiis, Sanctissimus Dominus Noster haec addidit verba:

Magnopere equidem laetamur, una vos mente et voce in eo consentire, quod idem Nobismet ipsis placet, ut sex ii beati caelites in Sanctorum numerum Apostolica auctoritate referantur. Id igitur in Petriana Basilica per proximi mensis maii decursum facturi perlibenter sumus: et canonizationi beatae Theresiae ab Infante Iesu diem dicimus septimum decimum; beati Petri Canisii diem Ascensioni Domini Nostri Iesu Christi sacrum, idest diem vicesimum primum; beatarum Mariae Magdalенаe Postel et Magdalенаe Sophiae Barat diem quartum ac vicesimum; denique beatorum Ioannis Eudes et Ioannis Baptistae Vianney diem dominicum Pentecostes, qui erit proximi item mensis postremus. Interea, ut propositum Nostrum eveniat feliciter et ad divinam gloriam Ecclesiaeque utilitatem quam plurimum conferat, supplicibus instare Deo precibus, Venerabiles Fratres, ne gravemini.

RAZNE OBJAVE.

Brezplačni izpiski iz matic. Veliki župan ljubljanske oblasti je z dopisom z dne 2. novembra 1925 U. br. 10.403/3 sporočil ordinariatu sledeče:

»V dnevniku »Slovenec« z dne 21. oktobra 1925 št. 238 in z dne 27. oktobra 1925 št. 243 sta izšli dve notici glede izvlečkov iz župnih matic, iz katerih posnemam, da si nekateri župni uradi niso na jasnem, v katerih primerih morajo izdajati ex offo (kolkovine proste) izvlečke iz matičnih knjig.

Stvar je prišla na dan vsled nesporazumljenja med gradbeno sekcijo v Ljubljani in župnim uradom v Gor. Logatecu.

Na zahtevo gradbene sekcije v Ljubljani so namreč cestarji od imenovanega župnega urada zahtevali različne ex offo-izvlečke iz župnih matic. G. župnik je bil mnenja, da okrožne gradbene sekcije ne spadajo med one urade, ki bi bili upravičeni po okrožnici bivše pokrajinske uprave z dne 18. februarja 1923 št. 5615 (naslovljene na škofijska ordinariata v Ljubljani in Mariboru ter na generalni vikariat v Dravogradu) zahtevati ex offo (kolkovine proste) izvlečke iz matičnih knjig, in se je radi tega obrnil semkaj za pojasnilo. Ker župni urad v svojem dopisu ni navedel, v kakšne namene so cestarji zahtevali izvlečke, sem seveda njegovemu mnenju moral pritrditi. Gradbena direkcija je pa sedaj semkaj pojasnila, da so cestarji zahtevali ex offo-izvlečke v svrhu ureditve svojih službenih prilik.

To pa seveda položaj bistveno spremeni. Gre namreč tu za izvlečke iz matičnih knjig, katere rabijo državni nastavljenici po členu 128. uradniškega zakona, za izvlečke torej, ki so po specialni odredbi zakona takse (kolkovine) prosti in za katere je uporabljati določbo prip. 1 k tar. post. 3 in 4 člena I. zakona o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923, Ur. 638/113.

Isto velja tudi za izvlečke, ki se rabijo v opcijskih zadevah (§ 34 opcijske uredbe) in v volilnih zadevah (člen 11 zakona o volilnih imenikih).

Vsi ti izvlečki so torej oproščeni taks vsled posebne določbe zakona in pri tem ne pride v poštev, kdo (oblast ali posameznik) zahteva te izvlečke, važno je pa, da se taki izvlečki iz matičnih knjig smejo izdati le z označbo, v kakšen namen so se izdali brez takse in da se ne smejo uporabiti za drug namen, ako pa so se izdali na oblastveno zahtevo (datum in številka akta) so se izdali (člen 7 zakona o taksah in pristojbinah).

V svrhu enakomernega postopanja blagovoli naslov izdati nemudoma vsem župnim in duhovnim uradom v tem smislu primerno okrožnico.

O tem se gg. voditelji matic obveščajo radi ravnanja. — Pripominja se k temu, da v slučajih, kjer ni predpisan točni in dobesedni izpisek iz matice (rojstni in krstni list, poročni list, smrtni list), zadoščajo izpiski le z glavnimi podatki in da se taki izpiski napišejo lahko na četrt pole papirja.

SLOVSTVO.

Sveto pismo Novega Zakona. O tem našem novem slovenskem prevodu je prineslo glasilo papeškega bibličnega zavoda v Rimu, »Biblica« 6. (1925), iz peresa prof. T. Spáčila, S. J., naslednje poročilo:

Auctores praesentis operis sibi pro scopo proposuerunt versionem conficere, quae accurata et pulchra lingua slovenica originale textum, quantum possibile, fideliter redderet.

Praemittitur versioni praefatio, in qua de indole et momento S. Scripturae agitur et regulae quaedam seu principia, quibus auctores in versione concilienda dirigebantur, proponuntur (p. V-IX); brevis item introductio in Evangelia et Actus Apostolorum p. X-XIV habetur. In fine libri additur brevis conspectus vitae Iesu Christi iuxta quatuor Evangelia (p. 411-421), et index pericoparum evangelicarum quae singulis Dominicis et ipsis anni ecclesiastici leguntur (p. 422-430).

Ex principiis, quibus auctores in versione hac usi sunt, haec desumimus. Fundamenti instar erat ipsis textus originalis graecus, quem unice respiciebant in iis locis, qui versio Vulgata minus clara vel accurata est et manuscripta graeca inter se concordant. Ubi autem manuscripta discrepant, ex versione Vulgata rem decidebant, et si adhuc dubium remanebat, ad criteria interna recurrerant.

Quantum diiudicare potuimus, auctores versionis duplicem scopum sibi praefixum plene obtinuerunt et principia assignata ubique fideliter secuti sunt. In adnotationibus plerumque sententiam communem doctorum sequuntur. Hic inde aliquis forsitan adhuc unius alteriusve loci minus noti declarationem in adnotatione desiderabit; item alicui forsitan non placebit in textum versionis ipsum quaedam verba declarativa (licet rarissime) addita esse.

Ceterum versio haec, iam a duobus episcopis slovenis explicite approbata et laudata, certe magnae erit utilitati, et cum gaudio liber hic, cuius etiam externus apparatus forma egregia praestat, ab omnibus excipietur.

Opeka dr. Mihael, **Zena s solneem.** Štirinajst govorov o Mariji. Ljubljana 1925. Založila Prodajalna K. T. D. (H. Ničman). Str. 126. Vsebinska te najnovejše zbirke govorov kanonika dr. Mihaela Opeka je sledeča: Uvod. Mati božja. Sveta devic Devica. Brez greha Adamovega. Brez vsakega greha. Milosti polna. V nebesa vzeta. Mati naša. Posredovavka vseh milosti. Pribežališče grešnikov. Pomoč kristjanov. Češčena bodi Kraljica! I. Češčena bodi Kraljica! II. Slavni dnevi. Za vzorom. Opombe. — Kakor prejšnje zbirke, tako priporoča škof. ordinariat tudi te govore gospodom duhovnikom v proučevanje in za praktično uporabo.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Cerkveno odlikovanje. Dr. Franc Grivec, univ. profesor na teološki fakulteti v Ljubljani, je bil imenovan za papeškega prelata.

Umeščen je bil Franc Golmajer na župnijo Rova dne 13. oktobra 1925.

Odpustnico za sprejem v zagrebško škofijo je na lastno prošnjo prejel Vladimir Globočnik, kaplan v Kranjski gori.

Konkurzni izpit sta dovršila: P. Rajner Erklavec, O. Teut. v Ljubljani, in Anton Pavlič, beneficiat na Vačah.

Umrla sta: Anton Verbajs, župnik v p., zlatomašnik, dne 18. oktobra 1925 v Mali Loki pri Ihanu v starosti 81 let. — Simon Zupan, župnik v p., zlatomašnik, dne 20. oktobra 1925 v Leonišču v Ljubljani, v starosti 81 let; pokopan na Ježici. — N. v m. p.!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. novembra 1925.

Vsebinska: 79. Dekret o kanonizaciji bl. Jan. Krst. Mar. Vianney. — 80. Konferenca kat. škofov v Zagrebu. — 81. Vloga episkopata na ministrstvo ver o draginjskih dokladah duhovnikov. — 82. Letošnje svetniške kanonizacije. — 83. Razne objave. — 84. Slovstvo. — 85. Škofijska kronika.

Izdajatelj škofijski ordinariat. — Odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Ceč.